

MAGYAR LAPOK

HUNGARIA
T. „Dunaposta“

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LASZLÓ NYOMDA R.-T.
Felelős igazgató: FOLLMANN GEZA
Törvényeséki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

Hitler válaszolt Chamberlainnek

Harmincötezer tonnás óriási csatahajó vízrebocsátása Wilhelmshafenben. — A kancellár kifejtette, hogy Németország tovább nem várható az ellene elkövetett igazságtalanságok jóvátételével. — Halad tovább is a maga útján

Berlinből jelentik: Wilhelmshafen kikötőjében nagy ünnepélyesség között történt meg szombaton délután a „Von Tirpitz“ nevű 35 ezer tonnás óriási csatahajó vízrebocsátása. A hajókeresztelés hagyományos szertartásán a keresztanyai tisztet Tirpitz admirálisnak, a német haditengerészet vi-

lágáborúbeli vezérének leánya teljesítette. Az ünnepségek után Hitler kancellár a wilhelmshafeni városháza terén összegyűlt tömeg előtt beszédet tartott, melyben válaszolt az angol politika legutóbbi megnyilatkozásaira. A beszéd főbb részletei a következők voltak:

A világháború előtti bekerítési politika A titkos irattárak leleplező adatai

— Ez a hely — kezdte beszédét Hitler vezér és kancellár — ma a német munkahely. Első virágzása idejét az első német birodalom idején élte, amikor Németország a komoly tengelyerők sorába kezdte felküzdeni magát. Az akkori német kormányzatnak egyetlen célja volt: jólétet biztosítani polgárainak. Az akkori német kormányzat túlságosan is jóhiszemű volt, hitt a ma ugyancsak sokszor hallható farizeusi szövegeknek, amelyek akkor is szüntelen a békeséget, a humanizmust hangoztatták. És közben ez a német kormányzat nem vette észre az örökké álnokoskodó Anglia tervét: Németországot minden oldalról bekeríteni. Azóta a titkos levéltárak okmányai, valamint az újságírás adatai teljes egészükben feltárták azt a politikai tervet, amely 1914 augusztusáig csak egy célt ismert: Németországot minden oldalról ellenséggel körülvenni és azután megalázní.

— Így érkezett el a világháború szörnyűséges korszaka. A négy esztendő alatt Németország szövetségeseivel egyetemben emberföltölti teljesítményt végzett. Nem vertek meg bennünket sehol, legkevésbé az angolok vitathatják a maguk szá-

mára ezt a dicsőséget — és mégis elvesztettük a háborút.

A wilsoni ígérek megszegése és a német nép százezreinek éhínségbe hajtása s megalázó leigázása.

— Ekkor új szép szövegek keltek szárnyra. Ugy hívták őket: wilsoni békeelvek, wilsoni békepontok. Hogy a valóságban mi lett ezekből a szövegekből, amelyekben bízza Németország letette a fegyvert, mindnyájan tudjuk. Már egy éve szüntelen a háború és Anglia még mindig blokádot hirdet Németország ellen, úgyhogy ártatlan gyermekek és asszonyok százezrei pusztultak el az éhségtől. Már több mint egy éve nem szövegték az ágyuk és a német hadifoglyok százezreit még mindig visszatartották a legmegalázóbb kényszermunkák végzésére. A német hadihajó-flottát, kereskedelmi hajóinkat elvették, gyarmatainktól megfosztották és úgyszólván egy szál emberig lefegyverezték bennünket. Ezt nevezték békekötésnek.

A német nép munkája és akaratereje változtatott a helyzeten „A világ, ha nem is szeret, de tisztel“

— És ebben az időben hangozhatott el felelős francia államférfiú részéről a mondás: Európának csak egy baja van, az, hogy 20 millióval több német él a területén, mint amennyire szükség volna...

— Én mint egyszerű, névtelen katonája a világháborúnak néztem végig népemnek ezt a szörnyű vergődését. Azután 1933 januárjában hatalomra jutottam. Teljes önérzettel mondhatom, hogy ez a hatalomrajtás történt olyan demokratikus eszközökkel, mint aminő demokratikus úton a nyugati hatalmak államférfiai a hatalomhoz jutottak. Nem állott rendelkezésemre sem fegyver, sem arany, sem hajóraj, sem devizák, de rendelkezésemre állott egy dolog: német népemnek a munkája és akaratereje. Nem ismertem más célt, mint ezt az egyet.

— Ennek a célnak elérésére először a német népet

kellett egységessé tennem befelé. Megszünttettem minden pártoskodást, véget vetettem minden osztály és világnézeti harcnak, olyan építőmunkához

A középeurópai legutóbbi változások történelmi és nemzetközi igazolása

korábbi Csehszlovákiát tűzfészeknek rendezték be a nyugati demokráciák

— Ami a Középeurópában legutóbb történt változásokat illeti, arra mindenesetre azt kell mondanunk: Németország életkérdése volt a változtatások keresztülvitele. Avagy elfelejtették talán a nyugati demokráciák, hogy nem is olyan régen mit hangoztattott az egyik francia légügyi miniszter Csehszlovákia katonai rendeltetéséről? A cél az volt, hogy cseh, orosz és francia repülőgépek

látam, amelynek még nem volt párja a világon. Az eredmény nem is késett: míg ma mindenütt a világon munkanélküliség van, nálunk munkahiány mutatkozik, úgyhogy idegen államok fiainak is tudunk munkát és kenyeret biztosítani.

— És azután kezdtem döngötni Versailles sziklafalait. Hogy minő eredménnyel, azt tudja egész Európa, amely ha nem is szeret ma bennünket, de mindenesetre tisztel és respektál.

Az erényes és nem erényes államok.

— És ha mindezekre felelős angol helyről azt mondják, — folytatta Hitler, — hogy az eszközök és módok, ahogyan mi dolgozunk, nem felelnek meg a diplomáciai szokásoknak, erre én azt válaszolom: 15 esztendőig lett volna elég idő arra, hogy úgynevezett békés eszközökkel rendeztesse nek a kiáltó igazságtalanságok. Megtettem erre többiben a javaslatokat, de választ se kaptam a nyugati demokráciától. Ezek után tennem kellett. Meggyőződés, hogy amennyiben 1935-ben nem léptem volna a tettek útjára, ma is ott volnánk, ahol 1919-ben állottunk.

— Azt is szemünkre hányja Anglia felelős államférfia, hogy nem beszéljük meg vele előzetesen a minket érdeklő életkérdéseket. Erre meg ez a válaszom: Anglia sem szokta soha sem velünk megbeszélni az őt érdeklő életkérdéseket. Nincs tehát joga tőlünk más eljárást várni, mint aminőt ő tanúsít velünk szemben.

— Egészen új és valóban szokatlan fogalmazásban Anglia miniszterelnöke a népeknek egy új osztályozását is felfedezte. Eszerint a fogalmazás szerint Európában vannak úgynevezett erényes népek és nem erényes népek. Az erényes népek főképp a természetesen az angolok és a franciák. A nem erényes népek képviselői pedig magától értetődően a németek és olaszok. Nos erre a különbségtételre a válaszom a következő. Ha vannak egyáltalán úgynevezett erényes és úgynevezett nem erényes népek, semmiesetre sem Anglia miniszterelnöke hivatott annak elbírálására, hogy kik hát ezek az erényes és nem erényes népek, hanem egyedül az Uristen. És ha már beszélünk erényes népekről, mindenesetre azt meg kell állapítanunk, hogy Anglia 300 esztendőn át nem erényes eszközökkel dolgozott a maga világbirodalmának létrehozatalán. Csak ezeknek a nem erényes eszközöknek köszönhető, hogy Anglia, mint erényes ország ma a világnak egynegyed részét tartja birtokában, holott mindössze 46 millió angol él a földkerekségén, míg viszont a 80 millió német alig 600 ezer négyzetkilométer területen kénytelen megélni, kezen 140 ember népsűrűséggel négyzetkilométerenkint.

keretek között meg. Egyébként azt is állapítjuk meg, hogy

a Középeurópában bekövetkezett nagy változások egy puskaszó nélkül történtek meg, míg ugyanakkor Palesztinában az arabok ezreinek vére hullik,

holott Palesztinában az erényes Anglia gyakorol fönnhatóságot. Arravatkozón is megnyugtathatjuk az európai közvéleményt, hogy a cseheknek a nagy németbirodalom keretén belül több szabadságuk lesz, mint az „erényes államok“ uralma alatti népeknek.

krácia, marxizmus és bolsevizmus végeredményében egyet jelent.

A spanyol nemzetek győzelme.

Beszéde végén Hitler kancellár meleg szavakkal emlékezett meg a vörös uralom béklyóitól megszabadult Spanyolországról és Franciáról.

— Azt hiszem — mondotta, — hogy egyszer valamennyi nemzet ugyanaz elé a probléma elé kerül, amelyik előtt mi állottunk és amellyel Spanyolország vívta meg harcát. Ez a probléma az, hogy vagy a bolsevizmus prédájává esik, vagy pedig elhárítja magától ezt a veszedelmet.

Végül a kancellár e szavakkal végezte beszédét:

— Németország békét akar, de nem ül fel hangos jelszavaknak. Egyben bízik csak: a saját erejében.

Németország jövőben is halad a maga útján

Maga alakítja életterét és nem túri a bekerítő kísérleteket. — Figyelmeztetés Angliának, hogy a vele kötött hadiflotta-szerződés fennállását kockáztatja

A németbirodalmi vezér beszédének további egyes részletei így hangzottak:

— Abban a tekintetben, hogy a német nép hogyan fogja alakítani a maga életterében gazdasági életét, nem fogad el előírásokat másoktól. A német nép nemcsak termelő, hanem fogyasztó is, a legnagyobb fogyasztója Európának és így egyik legnagyobb gazdasági tényezője is. Éppen azért a német nép a jövőben nem akarja és nem fogja eltérni a megfélemlítés, vagy a bekerítés politikáját.

— Angliával flottaszerződést kötöttünk és nyilvánítottuk azt a kívánságunkat, hogy soha nem boesátkozunk háborúba vitás kérdések fölött. Minden ilyen megegyezésnek azonban kétoldalúnak kell lennie. Ha Anglia nem táplálja ugyanezt a kívánságot, akkor a szerződések legfontosabb feltétele megszűnt. Németország ezt is nyugodtan veszi tudomásul. Bizonyosak vagyunk magunkban, mert erősek vagyunk és el vagyunk határozva, hogy nyíltan szembenézünk minden nehézséggel.

Békekarát, de harci készenléttel. — Figyelmeztetés Lengyelországnak.

— El vagyunk határozva arra, — folytatta Hitler, — hogy ezen az úton tovább haladunk és meggyőződésünk az, hogy gyorsan tudunk előre haladni s a világ semmiféle hatalma sem állít meg célunk elérésében. Ha pedig valamelyik nemzet úgy gondolja, hogy az erejét össze akarja mérni velünk, akkor a német nép akkor is abban a helyzetben van, hogy felvegye ezt a harcot.

— Békét akarunk, a legközelebbi birodalmi gyűlést is a béke napjának kívántam elnevezni. De vegyék tudomásul a nyugati demokráciák, hogyha ők fegyverkeznek, mi a fegyverkezésben szintén nem fogunk elfáradni, s ha gonosz játékokat üznek és bekerítési politikát művelnek, mi mindenre készek vagyunk. És itt külön is figyelmeztetni kívánom azokat az európai államokat, akiket a nyugati demokráciák arra akarnak felhasználni, hogy számukra kikaparják a gesztenyét: Vigyázzanak, nehogy gesztenyekaparás közben megégessek a kezüket.

A Berlin-Róma-tengely szilárdsága és a demokrácia szövetsége a bolsevizmussal.

— Ahogy mi gondolkozunk, ugyanígy gondolkoznak barátaink, elsősorban Olaszország, akikkel bennünket a legszorosabb ideológiai kapcsolatok fűznek össze. Ha Anglia miniszterelnöke erre azt válaszolja, hogy viszont Angliát Stalin Oroszországtól szintén nem választják el világnézeti

különbségek, erre csak egy lehet a válasz és pedig ez: Gratulálunk! Anglia felelős miniszterelnökének ez a kijelentése egyébként csak megerősíti azt az általunk mindig hangoztatott igazságot: Demo-

Beck lengyel külügyminiszter vasárnap Berlinen át Londonba utazott

A berlini pályaudvaron a birodalmi kormány nevében a külügyminiszterium helyettes protokollfőnöke üdvözölte. — A lengyel lapok mentegető magyarázata a londoni találkozási körülményekről

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter vasárnap elindult Londonba. A külügyminiszter vonata Berlinen át haladt London felé. Beck vasárnap este utazott át Berlinen. A friedrichshafeni állomáson Halen helyettes protokollfőnök üdvözölte Beck lengyel külügyminisztert a német kormány részéről. Megjelent még az állomáson a berlini lengyel követség személyzete is. A berlini lengyel követ már az Odera melletti Frankfurtban felszállt Beck lengyel külügyminiszter vonatára. Beck hétfőn délután 1/45-kor érkezett Londonba.

A varsói lapok Beck londoni útjával kapcsolatban nem felejtik el hangoztatni, hogy Lengyelország semmi körülmény között sem mond le a nyugati nagyhatalmakkal szemben se politikai függetlenségéről. Ezenkívül emlékeztetbe idézik azt, hogy a lengyel kormány három héttel ezelőtt visszautasította a Szovjet-vel való közös nyilatkozatot. A lengyel kormány egyik felhivatalos lapja, a *Curier Poranny* Chamberlain beszédével kapcsolatban magyarázgatja, hogy Anglia nem akar háborút és kelet-európai politikája nem irányul Németország ellen.

Angol kölcsön Lengyelországnak

Londonból jelentik: Az egyik angol lap szerint Beck lengyel külügyminiszter a következő kérdésekről folytat tárgyalásokat londoni látogatása során:

1. Kölcsönös védelmi egyezmény megkötése Nagybritannia és Lengyelország között.
2. Nagyobb összegű angol kölcsön Lengyelország számára.
3. A lengyelországi zsidókérvándorlás.
4. A danzigi kérdés.

A lap szerint az angol kormány az angol-lengyel kölcsönös védelmi egyezményt olyan formában kívánja megkötöni, hogy ahhoz más országok is csatlakozhassanak. A danzigi kérdésben az angol kormány azt szeretné, ha ezt az ügyet Len-

gyelország és Németország kétoldalú egyezményre rendezné.

Egy másik angol lap szerint Beck tárgyalásai során abban állapodnának meg, hogy német támadás esetén mikor lesz helye angol-lengyel közös akciónak. Angol felfogás szerint az amúgy is német önkormányzat alatt álló Danzig város német megszállása vagy rendezése nem volna támadásnak tekinthető, azonban Kelet-Porosorszag egyesítése a német birodalommal azonnali angol és francia támadást váltana ki. Ha azonban ezt a kérdést Németország Lengyelorszag hozzájárulásával rendezné, abban az esetben Anglia és Franciaország nem tiltakoznának.

Előzetes megbeszélések a lengyel köztársasági elnökkel.

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter még elutazása előtt Sklatkovszky miniszterelnökkel együtt kihallgatáson jelent meg Moscisky köztársasági elnökkel. A londoni tárgyalások lengyel szempontjairól történtek ez alkalommal megállapodások. A megbeszéléseken Rydz-Smigly tábornagy is részt vett.

Feltűnő események a lengyel belpolitikában.

Varsóból jelentik: Slavek ezredes volt lengyel miniszterelnök, Pilsudszky legbensőbb munkatársa, vasárnap este öngyilkos lett. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Varsóból jelentik: Vasárnap a lengyel fővárosba érkezett Kienik egykori lengyel belügyminiszter. A volt lengyel belügyminiszter hét évi számkivetésből tért vissza. Hír szerint Vitos egykori lengyel miniszterelnök, aki szintén hosszú számkivetésbe volt ugyancsak visszaérkezett az országba. Ugy tudják, hogy mindketten kegyelmet kapnak.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Déli, délnyugati, később nyugati szél, több helyen esőfelhőátvonulás és reggeli köd. A hőmérséklet délkeleten tovább emelkedik, a többi helyeken nem változik.

Húsvéti ünnepre

III legszebb, legjobb minőségű férfi-, női-, és gyermekcipőket jutányos áron

PÁLL cipőüzletében

III szerezheti be!
III Kirakati árainkat kérjük megtekinteni!

Nagyvárad, Park-szálló épület, str. Dr. Lazar Aurel No. 1.

VIII. évf. 70 sz. — Vasárnap, 1939. április 2.

Imrik Kornélia halála

Nagyvárad. Saját tud. Imrik Kornélia tökéletesen meguráját mindenki jól ismerte Nagyváradon, hiszen hosszú évtizedeken át tanította zongorázni e város keresztény ifjúságát s nagyszerű pedagógiai készségével sok tehetséges zongoristát bontogatta ki. Azokban a régi békés időkben tűnt fel kivételes zene tanári képességeivel, amikor Beleznay Antal, a népszerű dalszerző, Bachó István, a híres honvédszenekari karmagy, majd a jovialis Schmerovszky zene tanár oltogatták a várad ifjúság lelkébe a zene szeretetét, tudását.

Imrik Kornéliát szeretettel fogadták az uriházakban; kedves, finom modora, kissé biedermaieres stílusa, halk egyénisége és nagyszerű zenei tudása a legnépszerűbb zene tanárrá tették s növendékeivel rendezett évvégi vizsgái eseményszámba mentek. Rajongó szeretettel csüggött a zenén s még hajlott korában is tanított s csak a betegség kényszerítette arra, hogy visszavonuljon. Ekkor kiköltözött fivéréhez, Imrik S. Zoltán apátkanonok, pápai preláthus házába, ahol megható türelemmel bírta az agkor szenvedéseit s a betegek szentségeinek többszöri felvétele után, vasárnap éjjel 1 órakor 83 éves korában csendesen elhunyt.

Halála volt tanítványai hatalmas táborán kívül testvéreit: Imrik S. Zoltán apátkanonok, pápai prelátest, Imrik Lászlót feleségével és családjával, dr. Imrik Gusztáv ügyvédet feleségével és családjával s nagyszámu rokonságot borított gyászba.

Temetése a Bulv. Bucurestilor 13. számú gyászházától az olasz temetőben lévő családi sírhelyen kedden d. u. 6 órakor lesz.

Egészségügyi hét Nagyváradon és országszerte

Nagyvárad. Saját tud. Marinescu egészségügyi miniszter rendelkezésének megfelelően április másodikától április 9-ig bezárólag ugynevezett egészségügyi kampány indult meg az ország területén. Az egészségügyi kampány keretében, melyet higiénikus hétnek is nevezhetünk, a városi főorvosi hivatal összes orvosai részt vesznek. A főorvosi hivatal felhívja a város közönségét, hogy mindenki festesse ki, vagy meszelje át lakását. Vágják le a férfiak a hajukat, látogassák a hét folyamán a nyilvános fürdőket, rendezzenek mindenütt nagymosást, poroltassák ki a szőnyegeket, javítsák ki a közkutakat, hozzák rendbe a mellékhelyiségeket, hordják ki megfelelő helyre a trágyát, tartásuk rendben az udvarukat, töltsék be a gödröket, takarítsák ki az árkokat. A higiénikus hét keretében a főorvosi hivatal ellenőrizni fogja az összes élelmiszer üzleteket, iskolákat, kórházakat és piacokat. Bármilyen helyen, ahol közegészségügyi szempontból kifogásolni valót fog tapasztalni, a főorvosi hivatal a legnagyobb szigorral lép fel és büntetést alkalmaz.

Most nyílt meg Berlinben a vízisport kiállítás. Ez az üvegmodell különösen érdekelte, hogyan működik a szív evezés közben.

Biszfingváltság és elegancia

JELLEMEZTE MINDENKOR AZ ELŐKÉLO ANGOL KÖRÖKET.

„Old Sandal Water” volt és ma is a kedvence a nagyvilági angol nőknek.

„Old Sandal Water” — csakis a „vitorlással” valódi — több, mint illatos kölnivíz. Hála a természetes ébenfa, cédrus és egyéb exotikus falkivonatoknak, „Old Sandal Water” üdítő és mindenekfelett különleges illatu.

„Old Sandal Water” csakis eredeti lepecsételt üvegekben kapható.

Old Sandal Water

TOBB A KÖLNIVIZNÉL

LADY GYÁRTMÁNY

Utolsó hadi jelentés Spanyolországban

„A háboru végetért!” — A spanyol nép hálaadó istentiszteletekkel ünnepel

Burgosból jelentik: A spanyol nemzetiek rádiója szombaton este ünnepélyes keretben adta tudtul, hogy a főhadiszállás utolsó hadijelentését közli. A falangista himnusz eljátszása után így szólott az utolsó hadi jelentés.

— A vörös csapatok leszerelése és fogságbaejtése után a nemzeti csapatok elérték az utolsó katonai célpontot. A háboru végetért!

A spanyol nemzeti rádió ezentúl minden szombaton este és ünnepnap előtti éjjelkor a pápa

különleges engedélyével szentmisét közvetít a háboru befejezése emlékére, s a spanyol felszabadulásért való hálaadás kifejezésére.

Burgosból jelentik: Egész Spanyolország népe óriási ünnepekkel ülte meg a háboru befejezését. A városokat, falvakat fellobogózták és a templomokban hálaadó istentiszteleteket tartottak. A kormány hivatalos lapja, a burgosi Diario Vasco felszólítja az egész spanyol nemzetet, hogy egyetlen hatalmas hadseregben egyesüljön Franco tábornok vezénylete alatt.

A hadihajók hazatérnek Szörnyü emlékek a madridi rémuralomból

Párizsból jelentik: Bizerta kikötőből útnak indult a nemzeti Spanyolországra a volt köztársasági hajóhad. Az flotta két cirkálóból, 11 torpedórombolóból, egy tengeralattjáróból, két szállítóhajóból és egy kőolajtankból állott. A többi hajókkal együtt 67 hajó indult Spanyolországra.

Madridból jelentik: Most válnak ismeretessé a vörös uralom madridi kegyetlenkedései. A vörösek Madridban 60 ezer Franco-párti katonatisztet

és jobboldali spanyol polgárt végeztek ki. A kivégzések nagyrésze a Casa de Campo nevü parkban történtek.

Másik madridi jelentés szerint valamennyi ékszerüzletnek leltárt kell készíteni és igazolniok kell az üzletükben lévő áruk származását. Így akarják a rengeteg ellopott és elkótyavetyélt kincseket újra tulajdonosaiknak juttatni.

A Katolikus Akció jegyében dolgozik a brassói katolikus ifjúság munkaközössége

Brassó. Saját tud. Brassóban, munkaközösségbe tömörültek a katolikus ifjak, hogy a legmagasabb szervezeti közösségüknek, az Egyházközösségnek a hasznára lehessenek. Az ifjúságnak ez a munkaközössége a napokban „A Katolikus Akció jegyében” címmel nyolc oldalas füzetet jelentetett meg, amelyben részletesen ismertetik munkatervüket. Ebből a füzetből ragadtuk ki az alábbi részleteket.

Esedékes őrsgváltás.

Az Egyházközösség minden felett álló érdeke megkívánja, hogy a vezetés súlyos feladata olyanok kezébe tétessék le, akikben megvan a becsületesség, a felkészültség s a munkakészség szerencsés ötvözete. Ez a három összetevőből alakuló feltétel képezheti az egyetlen mértékegységet a vezetők kiválasztásánál. A születési évszám s a társadalmi hovatartozás az Egyházközösségnél nem lehet sem előny, sem hátrány s a kiválasztásnál nem jöhet döntő érvként számításba.

Márton Aron püspök urunk mondta, hogy akár személyi, akár tárgyi kérdés kerüljön megoldásra, egyetlen szempont lehet irányadó, hogy hol van a legjobb munkaerő és melyik a leghatékonyabb megoldási forma. A mi ügyünket nem lehet immel-ámmal szolgálni, többé-kevésbé sikerült elhelyezkedési alkalomnak tekinteni. Mi napzámosokkal nem érhetjük be, nekünk a legjelentetlenebb helyen is apostolokra van szükségünk. A mi szegény helyzetünkben a munka értéke, a foglalkozások és hivatások jelentősége, minden egyes ember munkájának hatóterülete megnőtt és a közösség életével sokkal jobban összefügg, mint korábban. Olyan erőkre van tehát szükségünk minden poszton, akik saját foglalkozásukban kiválóak, szorosan vett kötelességüket nemcsak lelkiismeretesen, hanem lelkesedéssel végzik, a reájuk bízott szellemi, erkölcsi és anyagi javaknak fáradhatatlan sáfárai és emellett még képesek működésük terét kitágítani, akarnak és tudnak munkát lelkesedésből, a nagy ügyek szeretetével vállalni.

Erdély új római katolikus püspökének jelmondata mindennapi parancsunk kell hogy legyen: Non recuso laborem — Vállalom a munkát.

Általános és arányos teherviselés.

„A vallás nem az egyházi adó!” — mondja Ilyés Gyula egyik költeményében. Való igaz, hogy a vallás lényege másban gyökerezik, mint az anyagi teljesítés kötelességében. Azonban, mivel a vallás gyakorlása bizonyos szervezetben történik, ennek a szervezetnek a fenntartásához minden egyházközségi tagnak hozzá kell járulnia. Minden intézmény, minden szervezet köteles eltartani a maga munkásait, mert — mint Jézus mondta — méltó a munkás a maga bérére.

Az egyházi adó egyházközségenként kirótt köteles anyagi hozzájárulás, egyházi célokra.

Egyházközségünk, általánosan számítva, évenként 500.000 leit szed be egyházi adóból. Ezt az

XII-ik PIUS pápa Üszentsége

magasztos, lélekemelő beszédei, amelyeket pápai legátusi minőségében az az eucharisztikus világtalálkozásra elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű

mélynyomatu fénykép emelkiz

EUCCHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 1

A díszes kiállítású album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

egyházi adót körülbelül 3000 katolikus családfő fizeti. Ezek szerint, az évi adóátlalány 160 lei fejenként. A legjobb akarattal sem mondhatjuk, hogy ez az összeg túlságosan igénybevénné a katolikus társadalom anyagi teljesítőképességét. Ha tekintetbe vesszük, hogy az Egyházközösségnek a terhebbé vált viszonyokban súlyos kötelezettségei vannak, világosan mutatkozik a feladat: sürgősen meg kell reformálni egyházi adórendszerünket.

Szeretünk arról beszélni, hogy Brassóban közel 20.000 katolikus él. Amikor ezt emlegetjük, a belső erő tudata pezsdül meg bennünk, de egy pillanattal sem gondolunk arra, hogy vajon ennek a 20.000 katolikusnak nyújtunk-e lehetőséget, az egyházközségi közösség munkájába való bekapcsolódásához, s hogy teljesíti-e legtermészetesebb kötelességét Egyháza iránt.

Azonban nem szabad elfelednünk, hogy az emberek általában nem jelentkeznek önként akkor, amikor anyagi teljesítésről van szó. A híveket meg kell keresnünk és meg kell győznünk arról, hogy mindenkinek lelkiismeretbeli kötelessége az egyházi adó megfizetése. Jelenleg azonban az a helyzet, hogy nem történik semmi intézkedés arra nézve, hogy az adófizetők taglétszámát emeljük. Sopánkodunk, panaszoljuk, hogy éppen a legjobb adófizetők halnak meg, de nem teszünk egy lépést sem az adózók megszervezésére.

A szomszédságról eleget beszéltünk.

Az erdélyi Egyházmegyében nem ismeretlen a kataszter szerinti nyilvántartás. Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség, amely nálunk a legtisztább katolikus akciót van hivatva végezni, számtalanszor tett lépéseket, hogy az egyházközségek területén működő helyi szervezetek, az egyházi munka kiegészítéseként, szomszédságok szerint szervezzék meg a katolikus társadalmat. A szomszédsági rendszer máskülönb az Egyházközségünk alapszabályában is szerepel, mint közösségi alapépítmény, azonban mindaddig, több jóindulatú kísérlettel eltekintve, a szomszédsági rendszer kiépítése nem jutott túl a tanácskozási elvi vitáin.

Magunknak kell munkába állanunk, hogy az állami törvények s Egyházközségünk szervezeti szabályában írt módok és lehetőségek felhasználásával, megcsejtsük a magunk annyira szükséges népszámlálását. Az összeírás és szervezés elvégzését természetesen csak egy jogi személyiséggel és megfelelő működési engedéllyel rendelkező szervezet végezheti el. Egy ilyen szervezet által összegyűjtött adatokra támaszkodva, az Egyházközség is felépítheti a maga nyilvántartását és kataszteri rendszerét, amely egy egészségesebb és szervezettebb és célszerű közösségi élet alapjául szolgálhat.

Szerves munkatervet kell kidolgoznia az arra hivatott szervnek: az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség helyi tagozatának s az előre megállapított terv szerinti munka elvégzésére megfelelő fiatal erőket kell munkába állítani. Hangsúlyozzuk, hogy megfelelő fiatal erőket kell az első vonalakba állítani, akikben megvan a lelkesedés s az önzetlen elszántság, hogy a feladatok nagyságát és nehézségét készséggel és örömmel vállalják s hajlandók utcasorokat végiglátogatni, a cél elérésére szentelve hónapokon át minden szabadidejüket. Összegezve: meg kell szerveznünk a közösségi élet alapépítményét, a szomszédságot.

Gazdasági tanács.

Az alapszabályok értelmében, végsőfokon minden kérdésről az Egyházközség képviselőtestülete dönt, azonban a közgyűlés elé a különböző egyházközségi szervek terjesztik a javaslatokat. Szükségesnek mutatkozik, hogy egy megfelelő, gazdasági szakemberekből álló gazdasági tanács állítsák fel, amely mint tanácsadó szerv, minden gazdasági természetű ügyben véleményező szaktanácsot adhat a különböző egyházközségi szerveknek. A gazdasági tanács felállításáról természetesen a közgyűlésnek kell határoznia s ezért megfelelő formában a közgyűlés elé kell terjeszteni ezt a kérdést, hogy az, megfontolt tanácskozás után, határozzon a gazdasági tanács felállítására kérdésében.

Egyesületközi szervezet.

A célszerű egyesületi élet s az eredményes munka óhatatlanul megkívánja egy egyesületközi tanács azonnali felállítását. Ez az egyesületközi tanács végezné el a teendők kijelölését, a munkaterületek felparcellázását s az egyesületek tevékenységének szerves egységbe való rendezését. Az egyesületközi tanács működése kiküszöbölne azt a visszas helyzetet, hogy alig 1—2 heti időközben 2—3 katolikus egyesület hasonló természetű megmozdulással adjon életelt magáról, veszélyeztetve ezáltal az egymástól különálló akciók sikerét. Az egyesületközi tanácsban részt vennének az Egyházközség területén működő egyesületek kiküldöttei s ezáltal minden közület képviseltetné magát ebben az irányító szervben.

A katolikus akció jegyében.

Ma már nagyon sok világi hívő buzgólkodik az Egyház ügyeinek előmozdításán, mégis sajnálatos látjuk, hogy ennek a sok erőnek, jóakaratsnak és buzgó fáradozásnak nagyrésze elkalldódik, mert nincs egy nagy, átfogó katolikus szervezkedési programunk, amely egybefogná a sok elaprózott katolikus energiát. Legyen már egyszer bennünk annyi egymáshoz való bizalom, egyetértés, alázat, önzetlenség és minden emberi húságtól mentes apostoli lelkület, hogy becsületes elhatározással tanácskozzuk meg a katolikus akció megszervezését, amely az összes egyesületek egykeretbe foglalását jelentené. Ez a katolikus akció Erdélyben a Katolikus Népszövetségben ölthet testet, tehát figyelmünkkel s munkakészségünkkel arra kell fordítanunk, hogy életre keltsük a Katolikus Népszövetséget, amely egész Erdély területén hordozója lehet az actio catholica gondolatának.

Röviden összefoglalva ez a tartalma annak a röpiratnak, amelyben az itteni katolikus ifjúság munkaközössége munkára hív mindenkit, aki érzi, hogy nem szabad csüggedésbe hullania, hanem megújulásunkért dolgoznia kell s aki tudja, hogy az ő munkájára is szükség van.

A londoni bombamerényletek juttattak a Scotland Yard kezére egy világszerte körözött budapesti szélhámos pénzügynököt

Budapestről jelentik: A büntetőtörvényesek soros vizsgálóbírója érdekes átiratot intézett vasárnap a londoni rendőrséghez, a Scotland Yard-hoz.

Az átirat a Londonban letartóztatásban lévő Herz Géza budapesti pénzügynök kiadatási fogásába helyezését kéri.

Herz Géza ellen, aki a budapesti éjszakai élet ismert alakja volt, néhány héttel ezeiőtt több büntető feljelentés érkezett, amelyek szerint Herz értékpapírvásárlásokra, ingatlantruházási ülések és adok befizetésére, különböző hivatalos ügyek elintézésére kapott megbízásokat és megbízói összeesen 16.000 pengőt (kb. 400 ezer leit) adtak át neki.

A megbízók nem sokkal később rájöttek, hogy Herz a vállalt ügyeket nem intézte el. Pár nap múlva már hiába keresték lakását: a pénzügynök eltűnt a fővárosból.

Az ügyészség nemzetközi körözést adott ki ellene. A körözést megkapta a londoni Scotland

Yard is, amely szombaton értesítette a budapesti ügyészséget, hogy elfogták Herz Gézát.

A pénzügynök elfogásának érdekes körülményeiről így számol be a Scotland Yard jelentése:

Az angol fővárosban — mint ismeretes — sorozatos bombamerényleteket követnek el az irroristák. Ilyen merényletet követtek el legutóbb a londoni ujságnegyedben, a Fleet-street környékén. Percek alatt megsértek a rendőrség riadó autói és kordonnal zárták le az egész vidéket. Az ujságnegyedben senki sem hagyhatta el és mindenkit leigazolattak.

A razia során négy külföldi állampolgár került a Scotland Yardra, közöttük előállították Herz Gézát is.

A budapesti pénzügynök utlevélét és vizumát rendben találták és már el akarták bocsátani, amikor megállapították, hogy a budapesti rendőrség körözi. Így — bár a bombamerénylettel kapcsolatban ártatlannak bizonyult — a Scotland Yard letartóztatta.

Tataru Coriolan dr királyi helytartó nyilatkozott az ujságíróknak

Dicsérte a határszéli lakosság fegyelmességét és öntudatos magatartását. Nagy gondot fordít a helytartóság a földműves lakosság termékeinek értékesítésére és az állattenyésztésre. — Széleskörű lehetőségeket nyújt a román-német gazdasági szerződés

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Tataru Coriolan, a Szamos tartomány királyi helytartója szombaton — mint azt már megírtuk — Nagyváradra érkezett. A királyi helytartó délután 5 órakor a vármegyeházán fogadta a helyi sajtó képviselőit, akiknek írásban az alábbi nyilatkozatot adta:

„Természetes volt, hogy a nyugati határszél helyzetéről közvetlen benyomás alapján akartam tájékozódni. Itteni látogatásomnak te-

mértékben hozzájárult az a tényi biztonság érzése, amelyet az országot érhető meglepetések kiküszöbölésére fogantatott erélyes és határozott kormányintézkedései váltottak ki mindenkiből.

A gyorsaság, amellyel ezeket az intézkedéseket a gyakorlatba átültették, mindenkiben

Új betegsegélyzőpalotát és százötven munkásházat építenek Nagyváradon

A nyilatkozat átadása után a királyi helytartó még hosszasan elbeszélgetett az ujságírókkal és felelt a hozzá intézett kérdésekre.

— Legfontosabb teendőnk — mondotta a helytartó — az utak rendbehozása. Ez természetesen elsősorban a költségvetési lehetőségektől függ. A szükségletek azonban oly nagyok, hogy elhatároztuk, ha kell, a tartomány által veendő költségen útnán is megszerezünk az anyagi fedezetet.

— Nagy gondot fordítunk a földműves lakosság termékeinek értékesítésére és itt nemcsak a bűzúra gondolok, hanem elsősorban az állattenyésztésre. A román-német gazdasági szerződés, mely új és széles perspektívát nyújt a földalatti talajkincsek kiaknázására. Bihar-megyében a szerződés alapján külön román-

megszilárdította védelmi szervezetünk iránti bizalom érzését.

Hadseregünk emelkedett szelleme és fel-emelő magatartása mindenki lelkét büszkeséggel és bátorsággal töltötte el. Bizonyára tartományunk minden lakosa érzi, hogy az ország határait áthatolhatatlan védőfal őrzi, amelyet az erődítési vonal és nemzeti birtokunk csorbítatlan megőrzésére irányuló tántoríthatatlan acélakaratumk egyaránt alkot és, hogy minden olyan kísérlet, amely államunk jogainak megsértését célozza, sikertelenné válik.

Ebben a légkörben, amely napról-napra derültebbé válik, a lakosság zavartalanul folytatja minden téren építő munkáját. Azzal a meggyőződéssel távozom, hogy fel vagyunk készülve úgy lelkileg, mint anyagiilag minden eshetőségre és Öfelsége II. Károly király magas és bölcs vezetése alatt, aki köré most még inkább, mint bármikor, az egész román nép tömörül, az építő, béke és nemzeti felemelkedés jövője felé haladunk.

német társaság alakul a bauxit bányászására. — Új iskolákat és templomokat is fogunk építeni ebben az évben, elsősorban a határszéli telepesebb községekben.

— Ami önöket, nagyváradiakat különösen érdeklí, az a tény, hogy Ralea munkaügyi miniszter úr megígérte nekem, hogy még ebben az évben felépül az új betegsegélyző palota. Ezenkívül kijelentette előttem a miniszter úr, hogy ha Nagyvárad városa megfelelő ingyen területet bocsát rendelkezésére, a minisztérium 100—150 olcsó munkásházat is fog építeni.

Chirila Augusztin polgármester kérte a helytartó közbenjárását Ghelmegeanu miniszternél, hogy a nemzetközi útvonal városon átvezető és még befejezetlen szakaszát szorgalmazza.

Hogyan lehet megszerezni az állampolgárságot?

A belügyminisztérium rendelete az állampolgárság elnyeréséről. Román nemzetiségiek elismerés, kisebbségek naturalizálás útján lehetnek állampolgárok

Kolozsvár. Saját tud. Egyik multheti szombaton ismertettük a pénzügyminisztériumnak a kolozsvári pénzügyigazgatóságához érkezett ama leiratát, amely szabályozza azokat a módokat, amelyeknek igénybevételével az állampolgársági lajstromból kimaradt többségi és kisebbségi nyugdíjasok hozzájuthatnak régen beszüntetett nyugdíjajukhoz. Szombaton aztán Kolozsvár város tanácsához újabb nagyfontosságú rendelkezés érkezett, amely most már

általánosságban szabályozza azokat a módokat, amelyeknek alapján az állampolgársági névjegyzékéből kimaradt egyének megszerezhetik állampolgárságukat.

Mint hogy a belügyminiszternek ez a rendelkezése főleg az ország területén élő kisebbségi állampolgárokat érdekli, szükségesnek tartjuk a belügyminiszteri leiratot ismertetni.

A 6122—1939. szám és március 24-én kelt belügyminiszteri rendelet megállapítja, hogy az állampolgársági lajstromból kimaradt román nemzetiségű egyének elismerésével,

a kisebbségek pedig a naturalizálás útján szerezhetik meg állampolgárságaikat az igazságügyminisztérium mellett működő naturalizálási bizottság útján.

Román nemzetiségűek a 8 lei okmány és 1 lei repülőbélyeggel felbélyegzett és román állampolgárrá való elismerésüket kérő kérvényhez a következő mellékletet kell csatolni: 1. Születési bizonyítvány. 2. Román eredetüket igazoló igazolvány. 3. Szüleiknek házassági levele. 5. Erkölcsei bizonyítvány. 6. Büntetlen előéletet igazoló bizonyítvány. 7. Nyilatkozat arról, hogy esetleges idegen állampolgárságáról lemondott. 8. Illetőségi bizonyítvány. 9. Igazolvány arról, hogy idegen állampolgárságot nem optált.

A kisebbségek állampolgárságát, mint fentebb is ismertettük, csak naturalizálás útján nyerhetik el, ami már sokkal körülményesebb és költségesebb, amennyiben a naturalizálásra vonatkozó és

az igazságügyminisztérium naturalizálási bizottságához beadandó kérvényt már 600 leies fiskális bélyeggel, 100 lei bírósági bélyeggel és 2 lei repülőbélyeggel kell ellátni. Ellentétben az eddigi gyakorlattal, ehhez a kéréshez nem kell mellékelni

a kérvényezőnek más állampolgárságáról való lemondásáról szóló nyilatkozatot és ezt a naturalizáló bizottság csak akkor kéri, ha a kérelmező egyébként megfelel a követelményeknek, mert a múltban már számtalan esetben megtörtént, hogy a kérvényezők előre lemondtak idegen állampolgárságukról, a naturalizálási bizottság pedig nem ismerte el állampolgárságukat s ennek következtében hontalanokká váltak.

Leszögezi a belügyminiszter rendelete, hogy a naturalizálási bizottsághoz beadott kérvények a kérvényező tényleges jogi helyzetén mit sem változtatnak és ebből semmi jogelőnyt sem szerzhettek mindaddig, míg a honosító bizottság őket tényleges állampolgároknak el nem ismeri.

A honosításra vonatkozó kéréshez a következő okmányokat kell mellékelni:

1. Nagykorúsági bizonyítvány.
2. Politikai jogokkal rendelkeznek.
3. Nyilatkozat arról, hogy külföldi állampolgárságáról lemond.
4. Igazolványt arról, hogy 10 éve az ország területén tartózkodott.
5. Nem volt büntetve és államellenes tevékenységben nem vett részt.
6. Nem szerzett gyógyíthatatlan betegséget.
7. A megélhetéséhez szükséges anyagi eszközökkel rendelkezik.

Nem kell igazolni az országban tíz év óta tartózkodásukat és a megélhetésre vonatkozó anyagi eszközöket azoknak, akik a román hadseregben szolgáltak, román nemzetiségi szempontból a Romániában való tartózkodásra hasznosak, román nő-

nél kizárólagosan tájékoztató jellege van. A benyomás, mellyel távozom, igen kedvező, mindenütt és mindenki részéről a bizalom légköre, tökéletes nyugalmát, teljes hidegvért tapasztaltam.

Ami elsősorban említésreméltó, az a határszéli lakosság példás polgári fegyelme, amely a legutóbbi hetek izgalmai között megőrizte csodálatraméltó polgári öntudattal és hagyományos mérsékléssel, higgadsággal és mély kötelességérzetét és egyhangú lelkesedéssel felelt, nemzetiségre és társadalmi osztályra való lelkintet nélkül a katonai behívásokra. Rend és hűség érzésével hajította végre mandátumát a kötelezettségeket, amelyeket a rendkívüli helyzet megkövetel.

Az áldozatkészség, az önkéntes engedelmeség, amelyet az a derék lakosság tanusított, megmutatta az egész lakosság egyöntetű ragaszkodását a román hazához és kidomborította az egész világ előtt, hogy a határvidék szétszakíthatatlan szerves kötélekkel, — örök időkre beilleszkedett államunk megosonkíthatatlan egységébe.

A második megállapítás, amely különös figyelemre tarthat számot, közigazgatási apparátusunk hatályosságát, amely ámbár a behívási parancsok hatása alatt, csökkentett létszámmal dolgozott, mégis sikerrel tett eleget a megnövekedett feladatoknak, amelyeket a katonai parancsnokságokkal való szoros és aktív együttműködés és a közigazgatási tevékenységnek az adott körülményekhez való hozzáidomlása igényel.

E rendszerbe foglalt erőfeszítéseknek volt köszönhető, hogy sem az alarmizmus, sem a tendenciózus rémhírek nem találtak talajra. Bizonyos, hogy ez öröndetes tényálláshoz nagy-

edményes
esületközi
esületközi
a munka-
tek tevé-
zését. Az
né azt a
dőközben
tetű meg-
lyeztetve
erét. Az
az Egy-
kiküldöt-
né magát

zsgálkodik
sajnálata-
akarata-
dik, mert
edési pro-
rozott ka-
bennünk
és, alázat,
ól mentes
tározással
szervezé-
the fogla-
délyben a
et, tehát
kell for-
Népszó-
hordozója

annak a
s ifjúság
aki érzi,
hanem
adja, hogy

szött

budapesti
t.
körülme-
jelentése:
etes — so-
az ir ter-
legutóbb a
környékén.
adó autói
Az ujság-
mindenkít

polgár
k elő-

és vizu-
ák pocsa-
budapesti
erénylettel
Scotland

vel léptek házasságra, valamelyik romániai egyetem diplomájával rendelkeznek, az országban születtek és 21 éves korukig itt éltek, ha törvényteljesen születésük és naturalizált, vagy elismert román állampolgárok törvényesítik. Végül pedig, amennyiben az illető nő naturalizált román állampolgárhoz ment feleségül.

A belügyminiszter rendelete tehát, amelyet különben a várostanács a napokban hirdetés útján is közzé fog tenni, módot ad az állampolgárság elnyerésére mindazoknak, akik az állampolgársági névjegyzékből kimaradtak.

Ezzel a rendelettel tehát meg van o'dva az ország még mindig vitás állampolgársági jogok elismerése. Mindenestre ez a rendelkezés ezek és

ezek lelkijugalmát, hogy visszaadja a belügyminiszter — bár állampolgársági jogokkal rendelkeztek, — az ég és föld között lebegtek. A baj csak ott van a kisebbségek szempontjából, hogy az eljárás költséges, körülményes és hosszadalmas. A szükséges bizonyítványok beszerzése nemcsak tekintélyes időt, hanem igen sok költséget vesz igénybe. Módot kellene találni arra, hogy a belügyminiszter, — aki ezzel az intézkedésével nagy megértéssel tett tanúságot — ne követelje a honosítási bizonyítvány közel 800 leites bélyegköltségeit, mert emiatt sokan fognak abba a helyzetbe kerülni, hogy a sok költség miatt még a rendelet könnyítése ellenére is, nem fogják tudni megszerezni állampolgárságaikat. A kisebbségek vezetőinek ki kellene eszközölni, hogy az általános rendelettel mentse fel a bélyegkötelezettség alól a honosításra szükséges mellékleteket.

Döntetlenül mérkőzött a Rapid FC és a Ripensia

Vasárnap még mindig nem játszottak bajnoki mérkőzéseket a N. B.-ben. Barátságos mérkőzéseken azonban igen izgalmas és változatos küzdelmek alakultak.

Ploesti: Rapid FC—Tricolor 1:1 (1:0). Durván játszott a Rapid, de így sem bírt a jó technikai felkészültségű Tricolorral. Góllövők: Bogdan (leszállásból szerzett gól), illetve Dick.

Temesvár: Ripensia—TMAC 5:5 (2:1). Változatos és izgalmas mérkőzést vívott a két csapat. Mezőnyben a Ripensia jobb volt, de kapu előtt határozatlan. Az öt gól ellenére a csatársorban van a hiba. A TMAC játékosai szívvel-lélekkel küzdöttek. Góllövők: Dobay (3), Ciolac és Marcu (1-esből), illetve Szeles, Reiter (3) és Bücher.

Resica: UDR—Jiul 3:1 (1:1). Biztosan nyert a hazai együttes. Góllövők: Asizsik és Popescu (2), illetve Bulik.

Bucuresti: Olimpia—Sp. Studentesc 1:0 (0:0). Macabi—ACFR 4:4 (2:1). Juventus—Unirea Tricolor 2:2 (1:0).

Arad: AMTE—Egyetértés 6:2 (5:0). Az AMTE csak egy félidőt játszott teljes erőbedobással.

Kolozsvár: KAC—KMSC 1:0 (1:0).

Medgyes: Victoria—Sparta 4:1 (2:0).

Nagyvárad: Törekvés komb.—Vasas 2:0 (0:0).

SPORT

Szántay János nyerte a kerületi kardbajnokságot
Pop András a törverseny nyertese

Nagyvárad. Sajá tud. A szokottnál jóval szűkebb keretek között is színvonalas mérkőzéseket eredményezett, az NSE rendezésében szombaton és vasárnap lezajlott kerületi bajnoki vívóverseny. A mérkőzések szombaton délután 6 órakor törversennyel kezdődtek a ezen öt nagyváradit és egy kolozsvári versenyző indult. Az NSE vívók, mint ismeretes, évtizedeken át csak a kardhegymóniai bronzéremre törekedtek, bár számos fejlődés-képes töröző is akad közöttük. Ez elsősorban a fiatal Barabásra vonatkozik, aki minden ellenfelével szemben tus-erősnek bizonyult, csak hirtelenkedő lerohanásait kellett volna olykor fékeznie. Vele Popnak, a verseny favoritjának is komoly dolga akadt. Pop egyébként, aki a kevés gyakorlattal bíró váradiakkal szemben biztosan tört az első helyre rokonszenves, stílusos vívó, támadásai gyorsak és biztosak. Nem csak ereje, de elegáns vívómódora révén is megérdemelte az elsőséget.

A törverseny eredménye különben a következő: Kerületi bajnok: 1. Pop András, Kolozsvári Vívó Club, 2. Barabás Miklós NSE, 3. Szántay I. János NSE, 4. dr. Roxin Aurél NSE, 5. dr. Weimann Gusztáv NSE, 6. Szántay II. János NSE.

A vasárnapi kardverseny — bár ezen is csak egy más városbeli indult, Pop András szerepelt már jóval izgalmasabb és egy országos kardverseny döntőjéhez méltó küzdelmeket hozott. Az NSE a négy kiváló versenyzőn Szántay I. János, dr. Roxin, dr. Weimann és Salamonon kívül két kitűnő fiatal vívót vonultatott fel. Az egyik a fiatal Szántay, Szántay János fia, akinek különösen vívómódora: fegyelmézettsége, nyugalma és sport-szerű magatartása tetszett. A másik fiatal vívó Hodosan János, kivételes tehetség. Gyors, kiszámított, ügyes. Tegnap különösen jó formában volt: Szántay I-el szemben 5:4-es eredményt ért el.

A bajnokéagnak a kérdése, amely eleinte

kétségesnek látszott, már a tizedik aszó után eldőlt s nyilvánvalóvá vált, hogy a győztes Szántay I. János lesz, akinek ez a nap, mint amatőr mesternek s ugy is, mint a verseny első helyezettjének, dicsőséget hozott.

Dr. Weimann, dr. Roxin és Salamon egymással vívott mérkőzéseit meglátszott, hogy együtt dolgoznak. Minden menet akadémiaszerű harmóniát mutatott s a vívóművészet minden szépejét leggyakrabban azonban a feltartó szurásokkal operált: vérbeli töröző. — A nagyváradit fiatal vívók Sonnenfeld Ferenc kiszámíthatatlan halkeze sok jövőbeni eredmény reményére jogosít s az utolsó helyre került Berkes Istvána is méltó feltűnést keltett.

Végeredmény a következő: Kerületi bajnok: 1. Szántay I. János 8 győzelem 0 vereség, 2. dr. Weimann Gusztáv 7 győzelem 1 vereség, 3. dr. Roxin Aurél 6 győzelem, 2 vereség, 4. Salamon Miklós 5 győzelem, 3 vereség, 5. Hodosan János, 6. Pop András, 7. Szántay II. János, 8. Sonnenfeld Ferenc, 9. Berkes Péter.

Mindent egybevetve, az NSE gárdája Szántay János és dr. Szántó Dezső lelkes és szakcszerű vezetése mellett olyan erőket állított sorba, amelyek nagyban kárpótolták azért, hogy a mezőny más városbeli vívók távolmaradása miatt kevésbé versenyből alakult. A — sajnos nagyrészt csak régi kardforgatókból és a vívók hozzátartozóiból álló közönség százszázalékos sportélvezetben részesült.

A zeüri elnöki tiszttségét a törmérkőzéseknel Weisz, kolozsvári törvívó, a kardversenyben pedig Hegedüs Imre és dr. Simonyi Ernő töltötték be pártatlanul.

A törverseny első három, valamint a kardmérkőzések öt első helyezettje művészi kivitelű arany, ezüst illetve bronz érmet nyert.

Horváth Imre

Társadalmi élet

Zászlószentelés Sepsiszentgyörgyön

Az öt év előtt megalakult Mária Kongregációjának forró vágya teljesült, midőn Szt József-napján művészi kivitelű zászlóját szentelte fel dr. Péter Antal brassói apátplébános, egyben 11 kongreganistát és 21 legényegyleti tagot is felavatt. A szentelés után megható volt az összes templomi zászlók hódolata, a zászlóanya imája és a zászlószekerek beverésénél ehangzott szebbnél szebb jelmondatok.

A délelőtti feledhetetlen ünnepséget délután diezgyűlés fejezte be a Székely Nemzeti Múzeum dísztermében a következő műsorral: Királyhimnusz elhangzása után dr. Péter Antal a gyűlést megnyitja. A zászló üdvözlése Köntés Iren kongreganista által. Özv. Záknoffy Antal zászlóanya: „Ave Mária” szózata a Kongreganistákhoz. Dr. Wild Endre (Kézdivásárhely): A kongregáció főszemlé. Szemlé Ferenc (Brassó): verseiből adott elő. Dr. Duducz Zoltán (Győr): A kongregáció polgári szemmel nézve. Dr. Szalay Mátyas prézes: A zászló képeinek magyarázata. (T. i. a 8 sarok-képet a misekönyvből vették át.) Végül az egyházközség, Oltáregyesületek, Szentkereszt-szövetség, Legényegylet, üdvözlik a Kongregációt.

Szalay Mátyas esperes-plébános azon indítványához, hogy a diezgyűlés táviratban üdvözlje az új Főpásztort, lelkesedéssel járult hozzá. A Pápai himnusz eléneklése után, a nap kedves emlékével ozlott szét a közönség.

ROMAN KUPA

Venus-Kárpát FC 3:1 (2:0)

Bucuresti. 6500 néző, bíró Kroner. A nagybányai együttes jóképességű csatára: Hanga a 13. percben megsérült és így 10 emberrel játszották végig a mérkőzést. Szünetig állandó fölénnyben volt a Venus. szünet után a Kárpát FC is sokszor veszélyeztetett. Góllövők: Orza (2) és Bodola, illetve Szőke.

Kerületi bajnokságról:
Resica: AMTE—Boksa 7:0 (3:0).
Arad: Olimpia—Hakoah 5:2 (2:1). Gayana—AAC 1:0 (0:0). — Tricolor—ATE 0:0. — Titanus—Astra 2:1 (1:0).

UNIREA KUPA

Nagyvárad-Resica 4:1 (1:1)

Nagyvárad, 1000 néző, bíró Szabados. Az állóképesebb, keményebb és nagyobb technikai felkészültséggel rendelkező nagyváradit ifjúsági válogatottnal biztosan verte a resicaiakat, akik csak egy félidőn át bírták az iramot. Góllövők: Zilahi (2), Torzsok és Popovici, illetve Dura (1-esből).

Brassó: Ploesti ifj. vál—Brassó ifj. vál. 3:1 (2:0).

EUROPA KUPA

Svájc-Magyarország 3:1 (1:0)

Vereséget szenvedett a megfiatalított magyar csapat

Zürichből jelentik: Mintegy 17 ezer néző előtt, az olasz Scorzoni bírászkodása mellett játszották le az új kírású Európa Kupáért folyó első mérkőzést Magyarország és Svájc csapatai. A megfiatalított magyar csapat vereséget szenvedett.

Szél ellen kezdenek a magyarok, mégis sokat veszélyeztetnek Kapu előtt azonban a csatárok határozatlanok. A 43-ik percben Abegglen III. labdáját Aebi III. küldi a hálóba (1:0). Szünet után a svájci csapat nagy lendülettel rohamoz és már a 2-ik percben eredménytelen szögletet ér el. Most a magyar csapat támad, de a csatárok lövései sorra célt tévesztenek. A 10-ik percben Zsengeller beadását Déri pompás lövéssel a hálóba zúdítja (1:1). A svájci csapat rákapcsol és a 29-ik percben P. Aebi lövése a balfelső sarokba talál útát (2:1). A 36-ik percben Bickel biztos beadásából P. Aebi beállítja a végeredményt.

Boeskaí—SSE 1:0 (1:0). A magyar NB-ban a válogatottnak mérkőzésére való tekintettel csak egy bajnoki mérkőzést játszottak le.

RADIO

SZERDA, MÁRCIUS 5.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13. Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 19. Időszaki anyagok. 19.17 Kamara zene. 20. Felolvasás. 20.15 Operettlemez. 21. Beethoven: Missa Solemnis. 21.30 Hírek. 22.50 Hárfa, cselló- és énekverseny. Majd: Híreknek közvetítése külföldi német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzés. 13. Déli harangszó. 13.19 Rendőrzenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemez. 15.35 Hírek. 16. Arfolyam. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18. Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 A rabló szalonzenekara. 18.45 „Horgászok”. Előadás. 20. Elbeszélés. 20.25 Az Operaházról. „Krisztus” Liszt oratoriuma. 21.20 Külügyi negyedóra. 22.15 Hírek. 23.25 Időjárás. Majd Bach: Toccata és fuga, orgonán. 23.40 Hírek német, olasz, angol- és francia nyelven. 24. Hanglemez. 1.05 Hírek

VIII. évf., 71. szám. — Kedd, 1939. április 4.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900. fél évre 450. negyed évre 225. egy óra 75 lef.

Magyarországon: Egész évre 90 P. fél évre 25 P. negyed évre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postakiszorítási csekkszámának száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr. Sulyok István.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

MEGHALT A BIBOROS TESTÜLET HELYETTES DEKÁNJA. Rómából jelentik: Donato Peretti biboros, a biborosi testület helyettes dékánja szombaton délelőtt 80 éves korában hirtelen meghalt.

CSÜTÖRTÖKIG BE KELL FIZETNI A MÁRCIUS HAVI FORGALMI ADÓT NAGYVÁRADON. Saját tud. A pénzügyigazgatóság felhívja mindazokat, akik a március havi forgalmi adót nem fizették be, hogy legkésőbb csütörtökig eszközöljék a befizetéseket. Ugyanis új költségvetési év kezdetével a régi könyveket le kell zárni, ezért még a márciusi forgalmi adót is el kell könyveljék. Aki ennek a befizetésnek nem tesz eleget, az büntetésnek teszi ki magát.

MEGÁLLAPÍTOTTÁK AZ ÜZLETEK NYITÁSÁNAK ÉS ZÁRÁSÁNAK IDEJÉT A DÉSI KERESKEDŐK. Dési. Saját tud. A dési munkakamarához tartozó kereskedők legutóbbi gyűlésükön, melyen valamennyi szakma képviselve volt, egyhangulag az alábbi nyitási, illetve zárási időt állapították meg: Püszterek d. e. 7 órától 1 óráig, d. u. 3-tól 8 óráig. Textil divat és vaskereskedők 7.30-tól 1 óráig. Délután 3-tól 7-ig. Óráskok, ékszerészek 8 órától 1 óráig, délután 4 órától 8 óráig.

Felmentették a csikdánfalvi katolikus plébánost az államelleni izgatás vádjáról. Csikszereceda. Saját tud. Potovszky Dávid csikdánfalvi plébánost azzal a váddal jelentette fel a csendőrség, hogy a szöszékről több ízben figyelmeztette híveit, ne járjanak más istentiszteletre, sem a görögkeletre, sem a görög katolikusra, akkor, amikor saját vallásuknak megfelelő istentiszteleten részt vehetnek. Azt is vád tárgyává tette a csendőrség, hogy az állami iskolában hirdette, hogy katolikus gyermekek állami ünnepeken is kötelesek saját vallásuknak megfelelő és nem a görögkeleti templomba menni istentiszteletre. Az ügy a brassói katonai törvényszék elé került, mely Potovszky plébánost a vád és következményei elől jogerősen felmentette. A katonai törvényszék indoklásában megállapította, hogy a plébános hivatalbéli kötelességének tett eleget intelmivel és azok nem merítették ki az államelleni izgatás és lázítás kritériumait.

*** A legideálisabb hashajtó, vértisztító, epahajtó a dr. Földes-féle Solvo pirula.** Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorontás, felfúvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lef. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Tragikus hirtelenséggel meghalt Csik megye katonai ügyosztályának főnöke. Csikszereceda. Saját tud. Cucu Gedeon, a megyei katonai ügyosztály 40 éves főnöke tragikus hirtelenséggel vasárnap virradó éjjel meghalt. Cucu még pénteken egész nap ellátta hivatalos teendőit, este azonban aint lakására hazatért, a kapuban rosszullet fogta el és öszesett. Kórházba szállították. Megállapították, hogy Cucu régi szervi szívbjaja érte utól és állapota nagyon súlyos. Minden lehetőt megtegyék mentésére az orvosi tudomány, azonban a szívbjaja annyira elhatalmosodott a szerven, hogy megmenteni nem lehetett: vasárnap hajnalban meghlt. Cucu, z elmúlt esküdteték évadban több tárgyaláson vett részt. A tárgyalás ideje alatt kézből is elővette régi szívbjaja. Az Alcsőrpás községből származó, élete delén lévő ügyosztályfőnök személye igen rokonszenves volt a megye székegy lakossága előtt is. Mindenkin egerített, akin tudott és sokszor még áldozatot is hozott, ha szükség volt, a hozzáfutóló szegény fél ügyének kedvező elintézésére. Temetése kedden megye végbe és aon az összes hatóságok kiküldöttel is részt vesznek.

*** TAVASSZAL mindenkinek éltetője DREHER HAGENMÄCHER MÁRCIUSI SÖRE!** Mindenütt kapható!

Kimutatást kell készíteni a gyapot kereskedőknek és textilgyáraknak. Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyigazgatósághoz rendelet érkezett, hogy mindazok a gyárosok, akik gyapot, gyapju és más hasonló textilanyagot dolgoznak fel és kereskedők, akik ilyen árut hoznak forgalomba és forgalmi adót fizetnek, kötelesek leltárt készíteni. A rendelet szerint a teljes leltárt 1939 március 31-es raktárról kell fevenni. Ebben az ügyben a pénzügyigazgatóság II. emelet 25. számú szobájában adnak felvilágosítást.

ARANYOS-MARÓTI RÓNAY JENŐ ESPERES-PLÉBÁNOS MEGHALT. Súlyos vesztés és mély gyász érte a segesvári római katolikus egyházközséget. Aranyosmaróti Rónay Jenő esperes-plébános 66 éves korában, áldozópapságának 48-ik évében március 30-án elhunyt. Az egész életét vallásos tevékenységben töltö. híveit dolgozó plébános halála nemcsak az egyházközség tagjainak sorában, de az egész város lakosságának körében is osztatlan részvételt keltett. Az elhunyt plébános földi maradványait április 2-án, vasárnap délután négy órakor a kolozsvári köztemető kápolnájából helyezték örök nyugalomra s korporsóját a gyászolók egész serege kísérte a sírhelyig.

Csúzt, köszvényt és minden hűléstől eredő fájdalmat azonnal megszüntet a valódi Diana sósborszesszel való bedürzsölés.

Kiterjesztették az összes bőrfeldolgozó üzemekre a forgalmi adó kötelezettséget. Nagyvárad. Saját tud. A miniszterium rendelkezést bocsátott ki, amely szerint minden egyes üzemnek, amely bőrfeldolgozással foglalkozik, legyen az cipő vagy kesztyűgyár, stb., forgalmi adót kell fizetni. A pénzügyigazgatóság ezért felszólítja az érdekelteket, hogy könyveiket látmozgatassák a pénzügyigazgatóságon. A forgalmi adó fizetése április 1-től kezdve kötelező.

Zürichi zárlat. Párizs 11.79. London 29.84. Newyork 44.5. Brüsszel 74.92 fél, Milánó 23.41. Amsterdam 236.35. Berlin 178.50. Szófia 540. Varsó 83.75. Belgrad 10. Bucuressti 337.

Két megrendítő szerencsétlenség történt a kolozsvári pályaudvaron. Kolozsvárról jelentik: Szombaton két szerencsétlenség történt a kolozsvári állomáson. Az egyik szerencsétlenség a pácsi rakodónál lévő pályatesten, a másik a CFR fürdő mellett húzódó betonfalnál játszódott le. Bocos Stefan szilágymegyei 26 éves gazdalegény a pályatesten vesztégtől szerelvények között átkart haladni a másik oldalra, amikor váratlanul szembeállta magát a Nagyvárad felől érkező személyvonattal. A szerencsétlen embernek már nem volt ideje elmenekülni. A vonat kerekei halálra gázolták. Nem sokkal ezután Vulte Constantin szamosmegyei falusi legény esett áldozatul hasonló körülmények között. Vulte Constantin a CFR fürdőépület közelében levő betonfal mellett igyekezett az állomási pályaudvar felé, amikor nagy sebességgel közeledett az egyik tolató szerelvény. A szerencsétlen ember a betonfal és a sínpar közö szorult, ahol a szerelvény mozdonya elkapta és a kerekek alá dobta. A vonat kerekei darabokra roncolták testét. Az áldozatok holttestét beszállították a bonctani intézebe.

Csikmegyei apró hírek. Csikszereceda. Saját tud. Sánta Mihály csicsói kőbányamunkást a Dudu-féle kőbányában súlyos baleset érte: a robbantás alkalmával legurult egyik szikladarab fején és felsőtestén ejtett komoly sérüléseket. Kórházba szállították. — Csibi Kálmán gyergyóditrói születési, gyergyókeréptáki szolgalegény az utcán szöbállott Pop György hatósági utkaparóval és vele „politizálni” kezdett. Pop feljelentette államelleni izgatás miatt. — Özv. Szentess Gyuláné madéfalvi kereskedőnő ellen feljelentés érkezett a pénzügyi szakaszhoz, hogy bár nincs italmérséki engedélye, mégis titokban italokat szolgáltat ki. A megtartott házkutatás alkalmával találtak nála 314 liter bort. Ekkor Szentess 500 lef. adót át az eljáró pénzügyiőrnek, aki vesztégtéért feljelentést tett. A törvényszék az enyhítő szakaszok figyelembevételével ezer lef. pénzbüntetéssel sújtotta a kereskedőnőt.

Temetések. Imrik Kornélia zenetanárnő 83 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 6 órakor lesz a Boulevard Bucuresstiilor 13. számú gyászházban. — Bartha Sándor nyug. főmozgonyvezető 54 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése tegnap délután volt. — Bondray Pál csizmadiamester 78 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése tegnap délután volt. — Dibér György városi vasúti nyugdíjas 63 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése kedden 5 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Özv. Szabó Lajosné szül. Kulesár Róza 71 éves korában Nagyváradon elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Lebedei-utca 44-a. számú gyászházban. (Erdélyi „Concordia”.)

Az Actio Catholica nagyváradai leánytagozata egyheti szentgyakorlata után — És a kegyelem győzött... —

Nem hittük, hogy így lesz... A legoptimistábbak is befelé félték, csak nem mutatták. Innen és onnan is jöttek a rossz hírek és mi döbbenve eszméltünk fel, hogy milyen óriási fába vágta fejszéjét szerény csapatunk, az Actio Catholica nagyváradai leánytagozata, mikor városunk összes leányait, társadalmi különbség nélkül együttes lelkigyakorlatra akarja gyűjteni. A leányok, kik ezerte bejárták a várost, hogy minden testvérünkhöz személyesen vigyék a meghívó-levelet, szomóruan számoltak be körutaik végén: „Kevesen vannak, nagyon kevesen!”

Nagyon féltünk, de nagyon is imádkoztunk és még keményebben dolgoztunk. Reggelként, január első pénteké óta minden nap, a 8 óras szentmiseén ott térdepelt csapatunk két más-más küldötte az Ur asztalánál, hogy ezent áldozási láncsal lecsédjék Krisztus áldását a munkánkra.

Es a Kegyelem győzött. Március 28-án, kedden este negyed 8 órakor izgatottan és aggódva siettünk a reménytelenül zuhogó esőben az olasz plébánia templomba az első lelkigyakorlatos szentbeszédre. Még a csunya idő is ellenünk szegődött! Munkából kijövő, fáradt leánytestvéreinknek, vagy meleg otthonban élő társainknak hogy is volna kedvük ilyen zord estén templomba menni!

Es fél 8 órára zeufolásig megteltek a padok... Ki tudná leírni, mit éreztünk, mikor végigtelítettünk a hatalmas leányseregen, mely áhitattal, szomjas szívvel hallgatta a szöszékről feléjeáradó, vigasztaló szavakat: „Jöjjetek hozzám mindnyájan — én megenyhitlek. Keresétek először az Isten országát, a többi mind hozzá adatik.”

Es öt napon keresztül minden este százas leánytömegek figyeltek az örök igazságra, melyek megérintették a lelkeket és megnyitották a szíveket a boldogság s béke Istene előtt. Vasárnap reggel pedig 600 leánylélek ölelte magához a fehérisztust a szentáldozásban. Micsoda hittel és ujjongó örömmel szállt fel a befejező szentmise végén ajkunkról az ének: „Győzelemről énekeljen napkelet és napnyugat!” Igen, győzelemről, a Kegyelem és az áldozatos munka győzelméről daloltak a szívek.

Ünnepnapok, csodás szép ünnepnapok voltak ezek mindnyájunk számára. Nekünk — kik dolgoztunk ezekért a napokért — mert az Isten segítségét, áldását láttuk beteljesülni a munkánk sikerében, de annak a sokszáz leánytestvérünknek is, akik meghallották a hívó szót és esőben, sárban, hóban hűségeseen jöttek, hogy egyik leányunk velünk Krisztus igazságában, kegyelmében s a kenérszegés közösségében.

Az ünnepnapok elmúltak s nekünk tudatára kell ébrednünk annak, hogy kik egyik voltunk az ünnepi kegyelmekben, egynek kell lennünk a hétköznapi munkájában is. Együtt kell dolgoznunk, mert egyégekben az erő. Sokan vagyunk — erre rádöbentünk az almut napok alatt. Nem szabad szétezednünk! Ennek a hatalmas leánytömegnek további lélekalakító munkával kell társadalmi életünkben résztvennie. Azokat az igazságokat, melyeket a lelkigyakorlaton megismerünk, nem szabad önzően magunknak megtartanunk. Szét kell vinnünk ezerte az emberek közé, Isten országát kell építenünk a keresztény elvek szerint a családokban, műhelyekben, gyárakban, irodákban s városunk egész társadalmában. Ez a mi elsőrendű feladatunk. Erre kötelez az ünnepi kegyelem. Ezért akarunk dolgozni mindnyájan együtt.

Hogyan? Ugy, hogy kicsi csoportokban — egyesületeinkben tovább fejlesztjük azt a szellemi és erkölcsi tőkét, melyet a lelkigyakorlaton kaptunk, hogy így mindnyájan külön-külön, egyenként is felkészüljünk az építő munkára. De aztán a kicsi csapatoknak öszesefogni, szerkeszen együttműködni!!! Ez legyen ennek a lelkigyakorlatnak — az első nagy seregszemlének — a gyümölcse.

Mi most megfogtuk az Isten kezét és egymás kezét. O, ne engedjük el soha többé egyiket se! Legyünk egyik a kegyelemben és a munkában, hogy eljöjjön az Isten országa. A Boldogság, a Béke, a szeretet országa!

*** A London kötődő értesíti a nagyérdemű vásárló közönséget, hogy most, ünnep hetében csak csütörtök és pénteken lesz nyitva, midőn hallatlanan redukált árban árusít és a vásárló közönség saját érdekében teszi, ha rezerválja szükségletének beszerzését ezen két napra.**

A dévai cigányprimást meghívták a bucaresti rádióhoz előadásra. Déva. Saját tud. Csámpai Pista dévai cigányprimás meghívást kapott, hogy Bucarestben, az Országór délután műsorán a rádióban zenekarával adja elő a román nép ajkán éltrekelj dalokat és népzénetét.

LEGUJABB

A belga parlamenti választások eredménye

Teljesen letörték a rexisták

Brüsszelből jelentik: Vasárnap tartották az egész országban a parlamenti választásokat. A választásoknak legnagyobb meglepetése, hogy a katolikusok ismét előretörték és elfoglalták a vezetőhelyet. A marxisták a második helyre estek vissza. Szinte teljesen letörték a rexisták és a szociálisták pártja is visszaesett. Degrellt, a rexisták vezérét Brüsszelben választották meg képviselővé. A választások részletes eredménye a következő: A képviselőházban a katolikuspárt kapott 73 mandátumot, nyert 10-et. A szociáldemokraták kaptak 64 mandátumot, vesztek 6-ot. A liberálisok kaptak 33 mandátumot, nyertek 10-et. A flamand nacionalisták kaptak 17 mandátumot, nyertek 1 mandátumot. A kommunisták mandátum-

száma változatlanul 9. A rexisták kaptak 4 mandátumot, vesztek 16 mandátumot. A független pártiak és a frontarcosok is kaptak egy-egy mandátumot. Összesen 202 a képviselőház tagjai száma. A szenátusban a katolikus párt kapott 38 mandátumot, nyert 4-et. A szociáldemokraták kaptak 35 mandátumot, vesztek 4-et. A liberálisok kaptak 16 mandátumot, nyertek 5-öt. A flamand nacionalisták kaptak 8 mandátumot, nyertek háromat. A kommunisták kaptak 3 mandátumot, vesztek 1-et. A rexisták kaptak egy mandátumot, vesztek 7 mandátumot. A jogszerinti szenátorokkal együtt összesen 101 a szenátus tagjai száma.

Hitler vezérkancellár Helgolandban

A dán sajtó együttérzése a kancellár beszédével. A lengyel sajtó hallgat, de Tessenben véres tüntetés volt a németek ellen

Helgolandból jelentik Hitler kancellár a „Kraft durch Freude” egyik kiránduló hajóján Wilhelmshafenből Helgolandba érkezett. A kancellár megtekintette a sziget berendezését. Hitler kancellár hajója a nyílt tengeren találkozott Réder birodalmi főtengeternagy csatahajójával. Réder hajójának árbocán most lengett először főtengeternagy zászló. A két hajó ünnepélyesen üdvözölte egymást és Réder főtengeternagy fölemelt tengerügyi pálcával tisztelgett Hitler kancellár előtt.

A **Politiken** című dán lap Hitler beszédével foglalkozva, azt írja a beszédéről, hogy Európa politikájában új széles távlatokat nyitott meg. Kemény feleletet adott, amikor a bekerítési kísérletre válaszolt. A dán lapok kiemelik, hogy Németország nem szándékszik más nemzeteket megtámadni.

Varsóból jelentik: A lengyel közvélemény élénken foglalkoztatja Hitler kancellár beszéde. A lengyel sajtó a beszéddel kapcsolatban nem foglal állást. Teljes egészében közlik Hitler kancellár

London és Párizs Mussolinit akarja fölkeríteni a tervezett nemzetközi békeértekezést összehozatalára

Mussolini nem vállalja a kezdeményezést, míg Anglia és Franciaország föl nem hagy a németek és olaszok elleni politikával

Rómából jelentik: A *Popolo d'Italia* szerint London és Párizs most készülő nemzetközi értekezlettel kapcsolatban Mussolinit fölkerítette az általános közvetítés elvállalására. Ezt a hírt már olasz lapok is megerősítik és azt írják, hogy Mussolini az új értekezleten a békebíró szerepét játszaná. Mussolinit egyelőre az tartja vissza a szerep vállalásától, hogy éppen a fölkerítő államok most ellenséges irányú politikát folytatnak a németek és olaszok ellen, s így a fölkerítés csak taktikai fogásnak látszik a tengelyhatalmak szétválasztására, nem színté közelítésnek.

Francia számítás az olasz közreműködésre.

Párizsból jelentik: A *Journal* rendkívül fontosnak tartja azt a látogatást, amelyet a római angol ügyvivő tett szombaton Ciano gróf olasz külügy-

beszédét és csak a címeiből lehet következtetni a sajtó véleményére. Legtöbb lap azt emeli ki, hogy Németország a jövőben sem fogja ölbetett kézzel tekinteni az ellene irányuló bekerítési politikát.

Kattovicból jelentik: Tessenben lengyel tüntetők megtámadták a német követséget két tisztviselőjét. A tömeg a tisztviselőket súlyosan bántalmazta. Karbinban két németül beszélő nyomdászt bántalmaztak a lengyelek.

Beck külügyminiszter bizalmas miniszter-társa Rómában.

Rómából jelentik: Itt nagy jelentőséget tulajdonítanak Romani lengyel kereskedelmi miniszter ideérkezésének. A miniszter Beck külügyminiszternek a leghizalmasabb munkatársa.

Az olasz lapok Chamberlain beszédével kapcsolatban azt írják, hogy Lengyelország függetlenségének angol részről való biztosítása teljesen felesleges volt, mert Lengyelország határainak legfőbb biztosítója a lengyel-német megemlékezési szerződés.

miniszternél. A lap mérlegeli a nemzetközi meg egyezésnek és Olaszország együttműködésének lehetőségét. A *Journal* reméli, hogy végül mégis kialakul a helyzet és Európa népei ismét föllélegezhetnek.

A *Matin* szerint valószínű, hogy amíg a francia-olasz viszály nem rendeződik, Olaszország nem csatlakozik olyan nemzetközi tárgyalásokhoz, amelyekben Franciaország is részt vesz. Mussolini legutóbbi kijelentése is hangzott, hogy Olaszország addig semmiféle békekezdeményezést nem indít, amíg az olasz igényeket ki nem elégítik. A *Matin* mégis úgy értelmezi ezt a kijelentést, hogy ez csak az olasz kezdeményezésre vonatkozik, ami nem zárja ki, hogy Olaszország részt ne vegyen olyan békerendező nemzetközi értekezleten, amelyet más állam kezdeményez.

Hitler beszédének fogadtatása Magyarországon.

Budapestről jelentik: A magyar sajtó azt írja, hogy Hitler beszéde után a háborús híreknek el kell tűnniök s a Németország elleni bekerítés politikáját se lehet folytatni. A Magyar Elet-Párt szentesi nagygyűlésén több nagy felszólalás történt. **Bonczos Mihály** államtitkár is beszédet mondott és hangoztatta, hogy nem tesz jó szolgálatot Magyarországnak az, aki túlhangosan félti Magyarország függetlenségét.

Gafencu külügyminiszter április második felében a müncheni egyezmény mindenik hatalmánál látogatást tesz.

Rómából jelentik: A Stefani olasz félhivatalos sajtóroda értesülése szerint Gafencu külügyminiszter április második felében ellátogat Berlinbe, Rómába, Párizsba, Londonba.

Hacha cseh protektorátusi elnök vezetése alatt Nemzeti Néppárt alakult a cseh-morva nemzetiség megőrzésére

Prágából jelentik: A Cseh Nemzeti Egység Párt és a Cseh Munkás Párt bejelentette megszűnését. Hacha protektorátusi elnök a két párt tagjait nagy beszédben kérte fel a Nemzeti Néppártba való belépésre. Hacha beszédében elmondta, hogy Németországot is népének belső összefogása erősítette meg. Cseh- és Morvaország új helyzetében csak akkor őrizheti meg nemzetiségének kincsét, ha összefogásban követik a német népet.

A jugoszláv miniszterelnök megkezdte a kiegyezési tárgyalásokat Macsek horvát parasztpárti vezérrel

Zágrábból jelentik: **Szetkovic** jugoszláv miniszterelnök vasárnap délután 6 órakor hivatalos látogatásra Zágrába érkezett. **Szetkovic** miniszterelnök megérkezése után 10 perces látogatást tett Macseknél, a horvát Parasztpárt vezérével. Macsek a látogatást egy félóra múlva viszonzta. A vasárnap esti megbeszélésekről nem szivárgott ki semmi hír. Az érdemleges tárgyalások hétfőn veszik kezdetüket.

Apréhirdetéseik

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Veszek
könyveket, ujság és akta papirokat, ruhát és ócska holmit. — Klein, Nagyvárad, Str. Budai Deleanu 2. szám.

PUHA ÖLMT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Spárgatóvek,
elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Arpad szőlőjében. Nagyvárad, Cal. Ruinelor 1. (Petőfi-u. végén.)

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó
május elejére kétszobás utcai lakás. Nagyvárad, Str. Take Ionescu 41. szám.

Utcai
két szoba, előszoba, és mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Nagyvárad, Str. Bratianu 52.

Kiadó

2 szobás lakás, esetleg kerttel is. Nagyvárad, Str. Dimitru Comsa 3.

Kétszoba

fürdőszobás, kertes lakás május 1-re kiadó. Nagyvárad, Str. Ciordas 46. szám.

Kiadó

azonnal egyszoba, konyha, speizos lakás. — Nagyvárad, Str. Axente Sever 13. szám.

Allást nyec

szavanként 2 lei

Italkimérő

brevettel bíró termelőtől megbízást nyerhet. Balogh ingatlaniroda, Nagyvárad, Pável-utca No. 19.

Mindenest,

vagy bejárónót azonnali belépésre keresek. Nagyvárad, Barthou-u. 7. szám.

Fajbuldog,

3 hónapos him kutya eladó. Nagyvárad, Stefan cel Mare 17. szám.